

Indre Østfold Kommune - Trafikksikkerhetsplan 2026-2037

Tomter Vel er i prinsipp enig i mål og virkemidler som presenteres i Trafikksikkerhetsplanen for Indre Østfold Kommune.

Det er et positivt tiltak å invitere innbyggerne til å rapportere trafikksituasjoner og forslag til tiltak gjennom appen Friskus, men meldinger som er rapportert må systematiseres slik at de er tilgjengelige for innbyggerne i et system som kan brukes allment og viser en oversikt over meldte tiltak. Tiltak som er rapportert bør beskrives med en tidsprioritering slik at de kan følges opp av lokale råd/organisasjoner og beskrivelse og tiltak må være slik at dobbelrapportering unngås.

Slik trafikksikkerhetsplanen er vist, er den uten konkrete tiltak, og det er heller ikke rapportert saker i «Friskus» for trafikksikkerhet.

Tomter Vels kommentar til trafikksikkerhetsplanen tar utgangspunkt i de generelle kommentarene til trafikksikkerhetstiltak og spesifiserer tiltak vi mener er nødvendig å gjennomføre i vårt nærområde.

Tidligere publiserte analyser og planer for trafikksikkerhet

Konsulentrapport – utarbeidet av Multiconsult 20. desember 2021 for Indre Østfold Kommune - viser risiko og tiltaksaktiviteter for skolevei i Tomter. Vi forutsetter at tilsvarende rapport er produsert for andre skolesteder i kommunen. Etter Tomter Vels observasjoner er svært få av de foreslalte tiltakene gjennomført.

Det er også utarbeidet en Trafikksikkerhetsrapport for Tomter i regi av Tomter Lokalråd datert 1. desember 2023. Denne rapporten beskriver nødvendige tiltak som bør gjennomføres av både Indre Østfold kommune og Østfold Fylke. Enkelte av tiltakene som er foreslått for Østfold Fylke er gjennomført.

Allerede i 2011 utarbeidet Tomter Vel plan for et miljøgateprosjekt for FV120 gjennom Tomter Sentrum. Målet for prosjektet var å skape et forbedret trafikkmiljø for fotgjengere og syklende samtidig som funksjonen som gjennomfartsvei ble beholdt. Statens Vegvesen var også deltaker i prosjektet som var forutsatt finansiert med sideveismidler fra bompengeinnkreving og skulle fullføres i 2013 (ref Smaalenenes Avis - artikkel 26. september 2011). Hobøl Kommune prioriterte ikke prosjektet som medførte at det ikke ble realisert og sideveismidlene ble brukt annet sted i Hobøl.

Korrekt informasjon og datagrunnlag

Ved prioritering av trafikktiltak skal ÅDT vektlegges, det er derfor viktig at korrekte data benyttes. I faktagrunnlaget for Trafikketsplanen vises ÅDT for FV120 som avviker negativt (mindre trafikk) fra målinger av nord+sydgående trafikk FV120 i 2019. Den opplevde trafikkmengden langs FV120 er også økende, og vår vurdering er at økningen skyldes nord/sydgående trafikk som velger FV120 som omkjøringsvei for Oslo og også økende lokal trafikk som følge av økt innbyggertall og økende aktivitet.

Tiltak i Trafikksikkerhetsplan 2026-2037

I den generelle beskrivelsen av trafikksikkerhetstiltak er flere mulige tiltak foreslått.

- Fartsbegrensninger i bebygget område
- Økt satsing på kollektivtransport for å redusere veitrafikk
- Nybygging av fortau og gang/sykkelveier for å skille myke og harde trafikanter
- Punkt-tiltak på steder med økt risiko - fotgjengerkryssinger, biltrafikk nær skoler

Tomter Vel mener at de foreslårne tiltakene er fornuftige i forhold til målene for sikker trafikk, og vi påpeker at det er nødvendig med et samarbeid mellom Indre Østfold Kommune og Østfold Fylke/SVV da flere av tiltakene må gjennomføres på steder med trafikkavvikling i både kommunal og fylkeskommunal vei/grunn.

Tomter Vel foreslår at Indre Østfold Kommune i samarbeid med Østfold Fylke og SVV benytter de foreslårne tiltakene mer aktivt enn det som har vært praktisert hittil. Flere av tiltakene har også lav til moderat gjennomføringskostnad.

Tiltak som bør/må gjennomføres i og nær Tomter.

Vei, fortau og fartsgrenser

Topografien i og rundt Tomter skiller seg ut i forhold til mange andre tettsteder i distriktet (inklusiv sørøstlig Akershus), dette har ført til mange svingete, uoversiktlige veier og avkjøringer/kryss i ulendt terren.

Som følge av topografiske forhold og svært få antall meter gangvei/fortau langs FV (etter vår vurdering først i hele Indre Østfold kommune) er det påkrevet å gjøre en grundig analyse av tillatt hastighet og ulykkesrisiko langs FV for fotgjengere for private av/påkjøringer til FV.

Langs FV120 nord for Tomter må beboere gå i veibananen for å gå fra egen bolig til Tomter Sentrum - det er ikke fortau på denne strekningen. Område med økt ulykkesrisiko er fra Nr. 1C i FV120 (Enebakkveien) nord for Tomter sentrum til avkjøring til FV203. For resterende del av FV120 fra avkjøring til FV til Mjær gjelder samme forhold, men med færre boliger.

Veikryssinger/fotgjengeroverganger

Det må gjøres tiltak på de stedene der fotgjengere fra boligområdet må krysse FV for å komme til skole, barnehage eller kollektivtrafikk stoppested. Fotgjengerfelt er påpekt å ikke være et trafiksikkerhetstiltak, men et fotgjengerfelt i kombinasjon med oppgradert belysning der det allerede er en tilvant og hyppig brukt kryssing er etter vår mening et tiltak med effekt. Eksempel på dette er kryssing av FV 1010 fra Øyen-boligfelt til fortau på østsiden av FV1010. På dette kryssingsstedet er det ikke markering og heller ikke punktbelysning.

Fotgjengerkryssingen av jernbanesporet i Tomter er plassert på østsiden av FV 120, mens ca 90% boligområdene er plassert vest for FV120. Skole, jernbanestasjon og butikk er plassert øst for FV120. Denne plasseringen medfører et høyt antall fotgjengerkryssinger av FV120. Eksempelvis må (de fleste) fotgjengere som bor syd for jernbanesporet krysse FV120 2 ganger for å gå til idrettsanlegg og bibliotek. Med en fotgjengerkryssing av jernbanesporet også vest for FV120 kan antall kryssinger av FV120 reduseres. En slik reduksjon vil medføre færre bilstopp ved fotgjengerfelt og redusere mulige bilstopp på jernbanesporet.

Øke kollektivtrafikkandel av reisende fra Tomter?

Som tiltak for å øke kollektivtransport andelen av reiser - spesielt arbeidsreiser som foregår på tidspunkt med økt trafikkbelastning - må takstsystemet revideres. Det må også prioriteres å øke frekvens og sikre at reisen kan gjennomføres med akseptabel komfort. 30 minutter ustabil ståplass er ikke med på å øke interessen for å reise miljøvennlig.

Pris for reise Tomter >>Oslo er NOK 128, mens billettpris fra Skotbu (3 Km vest for Tomter) er NOK 72. Togreisende fra Indre Østfold er i stor grad til Akershus/Ski/Oslo og en harmonisering av billettssystemet fra Indre Østfold med Ruter-takster med lokaltrafikk i Oslo vil både gjøre det mer attraktivt å reise kollektivt, men også gjøre det enklere ved å unngå å måtte kjøpe billetter i 2 systemer.

Kryssingen av jernbanesporet i Tomter

Jernbanekryssingen i Tomter er et generelt trafikksikkerhetsproblem knyttet til jernbane, men med forhøyet risiko nord/vest og syd/østgående tog møtes på Tomter stasjon, og fordi en vesentlig del av innbyggerne (est 60%) må passere jernbanesporet for å komme til skole, skolebuss og til plattform for påstigning. Det er påkrevet å finne en bedre løsning for sporkryssing enn nåværende. Tiltak kan være mer aktiv bruk av jernbanens trafikkstyringssystem ERTMS for å redusere sperretid for trafikk og fotgjengere. I dag lukkes sperrebommene for tog fra Oslo 1 min + 20 sekunder før toget passerer sporveksler ved Tomter vest. Planfri kryssing for fotgjengere er foreslått, men etter seneste informasjon Tomter Vel har mottatt fra BaneNor er en planfri kryssing – av kostnadsmessig årsak - ikke lengre et aktuelt alternativ for sikring.

Vi har imidlertid registrert at Indre Østfold Kommune og BaneNor ved signering av samarbeidsavtale 28.10.2025 diskuterte hvordan sporkryssingen i Tomter kan sikres. Tomter Vel har vurdert forslagene fra BaneNor som vi mottok i forbindelse med presentasjonen for Plan og Bygningsutvalget i Indre Østfold Kommune, og vi mener at ett av alternativene er både praktisk og økonomisk gjennomførbart.

Tomter Vel bidrar gjerne med konkrete forslag til trafikksikkerhetstiltak i vårt nærområde, og siden Indre Østfold kommune har flere tettsteder mener vi at våre forslag også kan være aktuelle for andre tettsteder.

31.10.2025
For Tomter Vel



Bjørn Næss